

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/06/2024 11:24
Sayı: E-120.07.03-1442331
1
TÜRKİYE CUMHURİYETİNİN YÜZÜNCÜ YILI
7/9874
GK 112
ACELE

Sayı : E-72079556-610-11769559

Konu : Soru Önergesi (7/9874)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01.03.2024 tarihli ve 1389618 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Bartın Milletvekili Sayın Aysu BANKOĞLU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/9874 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/9874 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 33E5638F-8004-4AFA-953C-28E3A869AEBC

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

**Bartın Milletvekili Sayın Aysu BANKOĞLU'na Ait 7/9874 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Bakanlık olarak; kadına yönelik şiddetle mücadele alanında kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerini yürütme ve koordine etme görevlerimiz çerçevesinde, doğru müdahalenin bireyin durumuna ve ihtiyaçlarına uygun yapılandırılmış kurumsal yapı ve programlar ile sağlanabileceği bilinci ile faaliyetlerimizi sürdürmekteyiz.

Toplumsal tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir. Kadına yönelik şiddetin en ağır sonucu olan kadın cinayetleriyle ve kadına yönelik şiddetin tümüyle mücadelemiz kararlılıkla devam etmektedir.

Bartın İli Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Eylem Planı 24.12.2021 tarihli Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyon Toplantısında onaylanarak yürürlüğe girmiştir. İl Eylem Planında "Adalet Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu ve Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık" olmak üzere 4 ana hedef çerçevesinde kapsamlı faaliyetler bulunmakta olup Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü koordinesinde İl Eylem Planının takibi ve raporlaması yapılmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız çağrı merkezlerinden Alo 183 Şiddetle Mücadele Hattı aracılığı ile aile, kadın, çocuk, engelli, yaşlı, şehit yakınları ile gaziler ve gazi yakınlarına yönelik hizmetlere ilişkin çağrılar değerlendirilerek rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları veya töre ve namus cinayetlerinin önlenmesi için tedbir mahiyetindeki ihbarlar da alınmakta, durumun aciliyeti göz önünde bulundurularak vakanın bulunduğu ilde görevli Acil Müdahale Ekip Sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilmektedir. Acil Müdahale Ekibi vakayı değerlendirmekte, gerekli durumlarda emniyet veya jandarma birimleri ile koordinasyon sağlayarak, en kısa zamanda müdahale edilmesi sağlanmaktadır.

Alo 183 Hattı'na vatandaşlarımız 7/24 ücretsiz olarak ulaşabilmektedir.

Bartın ilinde Alo 183 Hattı'na 01.01.2023-01.03.2024 tarihleri arası 632 adet müracaat gelmiş ve değerlendirmeye alınmıştır. Bu müracaatlardan 73'ü kadın hizmetlerine yönelik taleplerdir.

Diğer taraftan, evlilik yaşı ile ilgili veriler, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi'nden (MERNİS) elde edilmekte, ilgili istatistikler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından belirli dönemlerde yayımlanmaktadır. Söz konusu veriler TÜİK'ten temin edilebilmektedir. İşbu verilere göre erken yaşta evlilikte yapılan çalışmalarla 2004-2024 yılları arası süreçte yaklaşık %75'ten fazla bir düşüş gerçekleşmiştir.

Erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele konusunda kararlılığımız devam etmekte olup Bakanlığımız tarafından yapılan çalışmalar şu şekildedir:

Ağrı, Aksaray, Antalya, Bitlis, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Iğdır, İzmir/Kiraz, Kahramanmaraş, Kars, Kilis, Mardin, Muş, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Van, Yozgat illerine saha ziyaretleri gerçekleştirilerek erken yaşta evliliklerin durumuna ilişkin raporlar hazırlanmış ve ilin öncelikli ihtiyaçları doğrultusunda "Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planları" hazırlanmıştır.

- Ayrıca 2022 yılı içinde Van ve Mardin illerinde gerçekleştirilen Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının Desteklenmesi eğitimlerine Afyonkarahisar, Ardahan, Edirne ve Siirt illerinden yönetici ve meslek elemanı düzeyinde personel dâhil edilmiş ve böylelikle eylem planlarının Afyon, Ardahan, Edirne ve Siirt illerine yaygınlaştırılması sağlanmıştır.
- 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından koruyucu ve önleyici faaliyetler kapsamında erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele il eylem planı olmayan deprem illerine il eylem planı hazırlama talimatı verilmiştir. Bu çerçevede Adana, Adıyaman, Elazığ, Osmaniye ve Malatya illerinde İl Eylem Planları hazırlanmıştır.
- Yine depremin ardından 81 İl Müdürlüğümüze depremzede vatandaşlara yönelik erken yaşta ve zorla evlilikler kapsamında farkındalık çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Şubat 2024 tarihinde Batman iline Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planı hazırlıklarına başlanmasına ilişkin resmi yazı yazılmıştır.
- Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) arasında dezavantajlı çocukların korunması, gelişim ve katılım haklarından yararlanabilmelerinin güçlendirilmesi amacıyla 25 Nisan 2018’de “2018-2019 Ortak Çalışma Planı” 2 Nisan 2020’de ise “2020 Ortak Çalışma Planı”, 31 Mart 2021 tarihinde “2021-2022 Ortak Çalışma Planı” imzalanmış olup Bakanlığımız görev alanına ilişkin olarak erken yaşta ve zorla evliliklerin önlenmesine yönelik faaliyetlere yer verilmiştir.
- UNICEF ile Bakanlığımız arasında imzalanan ortak çalışma planı kapsamında, erken yaşta ve zorla evlilik olgusunun çeşitli boyutlarda yaşandığı ülkelerde uygulanan iyi uygulama örneklerinin incelenmesi ve bu örneklerin Bakanlığımız politikalarına temel teşkil etmek amacıyla raporlanmasına yönelik bir proje yürütülmüştür.
- Bakanlığımız birimleri birlikte nihai yararlanıcısı olduğu IPA-II kapsamında yürütülen “Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi İçin Teknik Yardım Projesi”, Kasım 2021 tarihinde başlatılmıştır. Kasım 2024 tarihine kadar sürdürülecek Proje kapsamında “erken yaşta evliliklerin önlenmesi” Proje amaçlarından biri olarak sayılmıştır. Bu çerçevede ilgili Proje kapsamında erken yaşta evliliklerin önlenmesine yönelik farkındalık çalışmaları yürütülecek, farklı hedef gruplarına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.
- Bakanlığımız tarafından Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının desteklenmesi amacıyla erken yaşta ve zorla evliliklerin en yüksek olduğu illerden Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi, İl Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Birimi, Sosyal Hizmet Merkezleri Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları ile etkinliğin yapıldığı illerdeki Kadın Konukevinde görevli meslek elemanlarının katılımıyla “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının Desteklenmesi Eğitim Programı” düzenlenmiştir. Eğitim Programında erken yaşta ve zorla evliliklere ilişkin temel kavramlar, erken yaşta evliliklerin sağlık sorunları, Erken Yaşta Evlilikleri Önleme ve Müdahale Yöntemleri, Dünyadan İyi Uygulama Örnekleri, Ülkemizden İyi Uygulama Örnekleri, İl Eylem Planı Hazırlama Süreçlerine İlişkin Bilgiler, Zor Gruplarla Çalışma gibi konulara yer verilmiştir.

- Bakanlığımız tarafından UN Women iş birliğinde, 4-5-6 Eylül 2023 tarihlerinde Ankara Kızılcahamam'da deprem illeri de dâhil olmak üzere İl Eylem Planı olan illerin İl Müdürlüklerinde görev yapan toplamda 100 yönetici ve meslek elemanına yönelik “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının Desteklenmesi Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir.
- Bakanlığımız tarafından UNICEF iş birliğinde 18-22 Eylül ile 25-29 Eylül 2023 tarihlerinde Ankara'da Milli Savunma Bakanlığı ve illerdeki Kuvvet Komutanlıklarında görev yapan 150 personele “Kadına Yönelik Şiddetle ve Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele” konularında hizmet içi eğitim verilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız ana hizmet birimlerince sunulan hizmetlerin etkin ve tek noktadan takibi, hizmet süreçlerinin elektronik ortamda yönetilebilmesi, verilerin tek bir veri tabanında toplanması, anlık ve güncel olarak temin edilmesi ve paydaş kurumlar ile çevrimiçi entegrasyonların sağlanması amacıyla tasarlanan dijital sistemler hayata geçirilmiş olup kuruluşlarımızın kullanımındadır. Bununla birlikte, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna istinaden verilen tedbir kararlarının kurumlar arası entegrasyonuna yönelik Adalet Bakanlığı, EGM ve JGK ile koordineli çalışmalar sürdürülmektedir.

Kadına yönelik şiddet eylemlerinin soruşturulması ve kovuşturulması süreçleri ile 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbire hükmedilmesi süreçleri yargı mercilerince yürütülmektedir. Şiddet vakaları, dava süreçleri ve sonuçları konusundaki temel veriler Adalet Bakanlığı *UYAP* sistemi, İçişleri Bakanlığı *POL-NET* ve Jandarma Genel Komutanlığı'nın veri sistemi üzerinden toplanmaktadır.